

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA ¹⁾

z dnia 2013 r.

w sprawie charakterystyki odpadów wydobywczych ²⁾

Na podstawie art. 9 ust. 5 ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (Dz. U. Nr 138, poz. 865, z 2010 r. Nr 28, poz. 145 z 2011 r. Nr 163, poz. 981 oraz z 2012 r. poz. 1513) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób gromadzenia i weryfikacji informacji, na podstawie których sporządza się charakterystykę odpadów wydobywczych;
- 2) szczegółowy zakres charakterystyki odpadów wydobywczych.

§ 2. 1. Informacje, na podstawie których sporządza się charakterystykę odpadów wydobywczych, o ile zawierają informacje, o których mowa w § 3 ust. 1, gromadzi się wykorzystując w pierwszej kolejności istniejące wyniki badań oraz dokumenty, w tym obowiązujące decyzje administracyjne, wyniki badań geologicznych, posiadane dane dotyczące porównywalnych miejsc wydobywania, wykazy odpadów wydobywczych obojętnych, programy certyfikacji, europejskie lub krajowe normy dotyczące podobnych materiałów.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, weryfikuje się poprzez ocenę ich jakości i reprezentatywności.

3. Weryfikację informacji, o których mowa w ust. 2, prowadzi się w celu identyfikacji ewentualnych brakujących informacji.

4. W przypadku stwierdzenia braku informacji niezbędnych do sporządzania charakterystyki odpadów wydobywczych, sporządza się plan pobierania próbek, zgodnie z normą PN-EN 14899:2006 (Charakteryzowanie odpadów – Pobieranie próbek materiałów – Struktura przygotowania i zastosowania planu pobierania próbek).

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 248, poz. 1493 i Nr 284, poz. 1671).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia decyzji Komisji 2009/360/WE z dnia 30 kwietnia 2009 r. uzupełniającej wymogi techniczne w odniesieniu do charakterystyki odpadów ustanowionej dyrektywą 2006/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie gospodarowania odpadami pochodzącymi z przemysłu wydobywczego (Dz. Urz. UE L 110 z 1.5.2009, str. 48-51).

5. Pobrania próbek odpadów wydobywczych dokonuje się zgodnie z planem, o którym mowa w ust. 4.

6. Wyniki badań pobranych próbek ocenia się pod względem wiarygodności i jakości.

7. Plan, o którym mowa w ust. 4, sporządza się z uwzględnieniem odpowiednich dostępnych informacji, w tym dotyczących:

- 1) celu zbierania danych;
- 2) programu badań i wymogów dotyczących pobierania próbek;
- 3) sposobu i miejsca pobierania próbek, w tym pobierania próbek z rdzeni wiertniczych, frontu eksploatacyjnego, przenośnika taśmowego, hałdy, stawu osadowego lub innego odpowiedniego typu pobierania próbek;
- 4) procedur i zaleceń dotyczących liczby próbek, ich wielkości, masy, opisu i sposobu postępowania.

8. Jeżeli jest to konieczne do charakterystyki odpadów wydobywczych, gromadzi się dodatkowe informacje przy zastosowaniu metodyki, o której mowa w ust. 1-7. Wyniki końcowe uwzględnia się w programie gospodarowania odpadami wydobywczymi.

§ 3. 1. Charakterystyka odpadów wydobywczych obejmuje swoim zakresem następujące rodzaje informacji:

- 1) ogólne;
- 2) dotyczące warunków geologicznych złóż kopalin przeznaczonych do eksploatacji;
- 3) dotyczące rodzajów odpadów wydobywczych i planowanego postępowania z nimi;
- 4) dotyczące geotechnicznych właściwości odpadów wydobywczych;
- 5) dotyczące geochemicznych właściwości odpadów wydobywczych.

2. Szczegółowy zakres charakterystyki odpadów wydobywczych określa załącznik do rozporządzenia.

3. Charakterystyka odpadów wydobywczych uznanych za odpady wydobywcze obojętne, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 3 ust. 2 ustawy o odpadach wydobywczych, w zakresie dotyczącym oceny geochemicznych właściwości tych odpadów, obejmuje wyłącznie informacje, o których mowa w pkt 5 lit. a załącznika do rozporządzenia.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ŚRODOWISKA

**Załącznik do rozporządzenia
Ministra Środowiska
z dnia (poz. ...)**

SZCZEGÓŁOWY ZAKRES CHARAKTERYSTYKI ODPADÓW WYDOBYWCZYCH

1) Informacje ogólne

Ogólne informacje na temat:

- a) działań poszukiwawczych, wydobywczych i przeróbczych,
- b) typu i opisu zastosowanej metody wydobycia kopalin ze złóż oraz innych zastosowanych procesów,
- c) charakteru planowanego produktu końcowego.

2) Warunki geologiczne złóż kopalin przeznaczonych do eksploatacji

Identyfikacja potencjalnych odpadów powstałych na skutek wydobycia i przeróbki kopalin ze złóż, poprzez dostarczenie informacji dotyczących:

- a) rodzaju skał otaczających, ich składu chemicznego i mineralnego, w tym przeobrażeń hydrotermalnych skał okruszczowanych i skały płonnej,
- b) typu złoża, w tym obecności stref z mineralizacją, bądź mineralizacji rozproszonej w skale,
- c) rodzaju mineralizacji, jej składu chemicznego i mineralnego oraz właściwości fizycznych takich jak gęstość, porowatość, zróżnicowanie wielkości składników, zawartość wody, dotyczących wyeksploatowanych minerałów, skały płonnej, nowopowstałych minerałów hydrotermalnych,
- d) wielkości i geometrii złóż,
- e) aspektów chemicznych i mineralogicznych procesów wietrzenia i procesów prowadzących do zwiększania koncentracji minerałów użytecznych.

3) Rodzaj odpadów wydobywczych i planowane postępowanie z nimi

Opis wszystkich rodzajów odpadów wydobywczych występujących podczas działalności poszukiwawczej, wydobywczej i przeróbczej, w tym nadkładu, skały płonnej i odpadów przeróbczych, przy pomocy informacji dotyczących:

- a) pochodzenia odpadów wydobywczych w miejscu wydobycia oraz procesu prowadzącego do powstawania odpadów wydobywczych, takiego jak poszukiwanie, wydobywanie, mielenie, wzbogacanie,

- b) ilości odpadów wydobywczych,
- c) opisu systemu transportu odpadów wydobywczych,
- d) opisu substancji chemicznych, które będą stosowane podczas przeróbki,
- e) określenia rodzajów odpadów wydobywczych,
- f) kategorii planowanego obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, ostatecznej formy ekspozycji odpadów wydobywczych oraz metody składowania odpadów wydobywczych w obiekcie unieszkodliwiania odpadów wydobywczych.

4) Geotechniczne właściwości odpadów wydobywczych

Parametry oceny właściwości fizycznych odpadów wydobywczych z uwzględnieniem klasyfikacji i typu obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych:

- a) uziarnienie,
- b) wskaźnik plastyczności,
- c) gęstość,
- d) wilgotność,
- e) zagęszczalność,
- f) wytrzymałość na ścinanie,
- g) kąt tarcia wewnętrznego,
- h) współczynnik filtracji,
- i) wskaźnik porowatości,
- j) ściśliwość,
- k) konsolidacja.

5) Geochemiczne właściwości odpadów wydobywczych

- a) charakterystyka mineralogiczno-chemiczna odpadów wydobywczych oraz wszelkich dodatków lub pozostałości w odpadach wydobywczych,
- b) przewidywane zmiany składu chemicznego odcieku w czasie dla każdego rodzaju odpadów, uwzględniając planowane postępowanie z nimi, w szczególności:
 - ocenę wymywalności metali, soli i anionów zawierających tlen w czasie przy pomocy testu wymywalności w zależności od pH, lub testu perkolacyjnego lub uwalniania w czasie lub innych odpowiednich badań,
 - w przypadku odpadów zawierających siarczki przeprowadza się badania statyczne lub kinetyczne w celu ustalenia powstawania kwaśnych odcieków (ADR) i wymywalności metalu w czasie.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie charakterystyki odpadów wydobywczych, stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 9 ust. 5 ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (Dz. U. Nr 138, poz. 865, z 2010 r. Nr 28, poz. 145, z 2011 r. Nr 163, poz. 981 oraz z 2012 r. poz. 1513). Projekt rozporządzenia stanowi wdrożenie przepisów decyzji Komisji 2009/360/WE z dnia 30 kwietnia 2009 r. uzupełniającej wymogi techniczne w odniesieniu do charakterystyki odpadów ustanowionej dyrektywą 2006/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie gospodarowania odpadami pochodzącymi z przemysłu wydobywczego (Dz. Urz. UE L 110 z 1.5.2009, str. 48-51).

Posiadacz odpadów wydobywczych, zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o odpadach wydobywczych jest obowiązany do przedłożenia właściwemu organowi programu gospodarowania odpadami wydobywczymi przed rozpoczęciem działalności związanej z wytwarzaniem lub gospodarowaniem odpadami wydobywczymi. Program gospodarowania odpadami wydobywczymi powinien zawierać m.in. wyszczególnienie rodzajów odpadów wydobywczych przewidzianych do składowania w obiekcie unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, z uwzględnieniem charakterystyki odpadów.

Celem charakterystyki odpadów wydobywczych jest uzyskanie wszelkich niezbędnych informacji pozwalających na określenie właściwości odpadów, z uwzględnieniem składu i cech charakterystycznych.

Charakterystyka odpadów pozwoli na właściwe określenie kierunków gospodarowania odpadami oraz pozwoli na podjęcie stosownych działań mających na celu minimalizację i zapobieżenie jakimkolwiek negatywnemu oddziaływaniu na środowisko oraz zdrowie i życie ludzi.

W projekcie rozporządzenia w § 1 określono zakres rozporządzenia.

W § 2 projektu rozporządzenia określono sposób gromadzenia i weryfikacji informacji, na podstawie których sporządza się charakterystykę odpadów wydobywczych.

W celu sporządzenia charakterystyki odpadów wydobywczych, w pierwszej kolejności wykorzystuje się istniejące wyniki badań oraz dokumenty.

Za informacje reprezentatywne oraz o wysokiej jakości uważa się informacje, w szczególności pochodzące z wiarygodnych źródeł, np. badania wykonane przez laboratoria

akredytowane, Informacje, na podstawie których sporządza się charakterystykę odpadów wydobywczych można np. przedłożyć wraz z programem gospodarowania odpadami wydobywczymi właściwemu organowi do zatwierdzenia ww. programu. Czynność ta pozwoli właściwemu organowi dodatkowo upewnić się, że informacje te odznaczają się wysoką jakością i reprezentatywnością. Natomiast przechowywanie przedmiotowych informacji do wglądu dla organów przeprowadzających kontrolę obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych może być przydatne w celu uwiarygodnienia i zweryfikowania charakterystyki odpadów wydobywczych.

Określono również sposób sporządzania planu pobierania próbek, w sytuacji, gdy posiadane informacje są niewystarczające do charakterystyki odpadów.

W § 3 projektu rozporządzenia określono zakres charakterystyki odpadów wydobywczych. Odpady wydobywcze zaklasyfikowane jako odpady wydobywcze obojętne, podlegają wyłącznie określonej części badań geochemicznych.

W § 4 ustalono 14-dniowy termin wejścia w życie rozporządzenia.

W załączniku określono szczegółowy zakres charakterystyki odpadów wydobywczych.

Projekt rozporządzenia w sprawie charakterystyki odpadów wydobywczych został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337) oraz na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z przepisami prawa Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie zawiera przepisy techniczne, jednakże zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Przepisy rozporządzenia dotyczą posiadaczy odpadów wydobywczych prowadzących obiekty unieszkodliwiania odpadów wydobywczych.

2. Konsultacje

Projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na ogólnodostępnej stronie internetowej Ministerstwa Środowiska oraz został przesłany w ramach konsultacji, do zainteresowanych instytucji naukowo-badawczych, izb gospodarczych, wojewódzkich służb ochrony środowiska, organizacji pozarządowych, wskazanych poniżej.

Lista stowarzyszeń zrzeszających przedsiębiorców, związków zawodowych oraz instytucji naukowo-badawczych, do których został przesłany projekt rozporządzenia w celu konsultacji:

- 1) NSZZ „Solidarność”;
- 2) Forum Związków Zawodowych;
- 3) OPZZ;
- 4) Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego;
- 5) Państwowa Rada Ochrony Środowiska;
- 6) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan;
- 7) Konfederacja Pracodawców Polskich;
- 8) Business Centre Club – Związek Pracodawców;
- 9) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 10) Związek Pracodawców Gospodarki Odpadami;
- 11) Centrum Prawa Ekologicznego;
- 12) Polski Klub Ekologiczny;
- 13) Stowarzyszenie Polskich Przedsiębiorców Gospodarki Odpadami;
- 14) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 15) Polska Izba Ekologii;
- 16) Polska Izba Gospodarki Odpadami;

- 17) Krajowa Izba Gospodarki Odpadami;
- 18) Porozumienie Producentów Węgla Brunatnego;
- 19) Polski Związek Producentów Kruszyw;
- 20) Stowarzyszenie Producentów Cementu;
- 21) Górnicza Izba Przemysłowo-Handlowa;
- 22) Związek Pracodawców Polska Miedź;
- 23) Instytut na Rzecz Ekorozwoju;
- 24) Instytut Metali Nieżelaznych w Gliwicach;
- 25) Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie;
- 26) Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego;
- 27) Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią Polskiej Akademii Nauk;
- 28) Główny Instytut Górnictwa;
- 29) Biuro do Spraw Substancji Chemicznych;
- 30) Polski Komitet Normalizacyjny;
- 31) Polskie Centrum Akredytacji.

Ponadto projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania do:

- 1) marszałków województw;
- 2) Prezes Głównego Urzędu Statystycznego;
- 3) Główny Inspektor Ochrony Środowiska;
- 4) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska;
- 5) Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej;
- 6) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 7) Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych;
- 8) Prezes Wyższego Urzędu Górniczego;
- 9) Państwowa Agencja Atomistyki;
- 10) Instytut Ochrony Środowiska;
- 11) Państwowy Instytut Geologiczny;
- 12) Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Rozporządzenie nie wpływa na budżet państwa oraz budżety jednostek samorządu terytorialnego, z uwagi na fakt, iż sporządzanie charakterystyki odpadów wydobywczych nie

jest finansowane ze środków publicznych, nie generuje także wpływów do budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Rozporządzenie nie wpływa na rynek pracy. Celem charakterystyki odpadów wydobywczych jest uzyskanie wszelkich niezbędnych informacji pozwalających na określenie właściwości odpadów, z uwzględnieniem składu i cech charakterystycznych. Informacje te uwzględniane są w programie gospodarowania odpadami wydobywczymi.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Sporządzenie charakterystyki odpadów wydobywczych może przyczynić się do poprawy funkcjonowania przedsiębiorstw. Posiadacz odpadów wydobywczych posiadając wiedzę na temat ich charakterystyki może podjąć takie działania, które w dłuższej perspektywie czasu pozwolą na ograniczenie kosztów związanych z usuwaniem negatywnych skutków jakie mogłyby spowodować proces składowania odpadów wydobywczych.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Charakterystyka odpadów wydobywczych umożliwi oszacowanie ryzyka związanego ze składowaniem odpadów w obiekcie unieszkodliwiania odpadów wydobywczych. Posiadacz odpadów prowadzący obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych znając to ryzyko, może podjąć niezbędne działania w celu jego obniżenia lub wyeliminowania.

Powyższe działania spowodują, że ryzyko potencjalnego negatywnego oddziaływania obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych na środowisko oraz zdrowie i życie ludzi zostanie obniżone. W związku z tym, między innymi teren, na którym znajduje się ten obiekt stanie się bardziej atrakcyjny pod względem inwestycyjnym.

7. Wpływ regulacji na ochronę środowiska

Rozporządzenie ma na celu uzyskanie wszelkich niezbędnych informacji pozwalających na określenie właściwości odpadów, z uwzględnieniem ich składu i cech charakterystycznych.

Charakterystyka odpadów wydobywczych pozwoli na właściwe określenie kierunków gospodarowania odpadami oraz pozwoli na podjęcie stosownych działań mających na celu minimalizację i zapobieżenie jakiegokolwiek negatywnemu oddziaływaniu na środowisko oraz zdrowie i życie ludzi.

W związku z powyższym rozporządzenie w istotny sposób przyczyni się do poprawy stanu środowiska.

8. Wskazanie źródeł finansowania.

Rozporządzenie nie pociąga za sobą dodatkowych wydatków poza istniejącymi w aktualnie obowiązującym stanie prawnym.